

Verkiezingsprogramma
Gemeenteraadsverkiezingen 2022

“Levendig en kleurrijk Zoetermeer”

PvdA
Zoetermeer

#SamenMakenWeDeStad

Inhoudsopgave

Voorwoord: Levendig en kleurrijk Zoetermeer, onze opdracht voor de komende jaren	2
1. Solidariteit - de basis voor een sociale samenleving	4
2. Een passende woning is een grondrecht	5
Woningbouwlocaties	6
3. Goed werk en meer banen	8
4. Een duurzame en groene stad	10
De energietransitie	11
Groen	11
Afvalbeleid en Referendum	12
5. Veilig verkeer en vervoer	14
6. Goede zorg en een gezond leven	16
7. Bestaanszekerheid begint bij goed onderwijs	18
8. Een gelukkige en onbezorgde jeugd	20
Jeugdzorg	20
9. Cultuur verdient meer waardering	22
10. Meer sport en bewegen	23
11. Veilige wijken en buurten	24
Vuurwerk	25
12. Investeren in de toekomst	26
Bezuinigingen of lastenverzwaringen	26
Enecogelden	27

Voorwoord: Levendig en kleurrijk Zoetermeer, onze opdracht voor de komende jaren

Beste inwoner van Zoetermeer,

De Partij van de Arbeid staat voor solidariteit, bestaanszekerheid, vrijheid, gelijkwaardigheid en duurzaamheid. De PvdA in Zoetermeer brengt dit Verkiezingsprogramma om twee redenen uit. Wij willen allereerst jou, als geïnteresseerde lezer, informeren over wat de PvdA voor de stad en de inwoners in de gemeenteraadsperiode 2022-2026 wil bereiken. En in de tweede plaats is dit Verkiezingsprogramma het uitgangspunt voor de nieuwgekozen PvdA- fractie voor de eventuele onderhandelingen over het nieuwe College van Burgemeester en Wethouders.

De directe woonomgeving en de beschikbaarheid van voorzieningen zijn van grote invloed op het welbevinden van mensen. Daar heeft de gemeente een belangrijke rol in. Dus het maakt nogal uit welke keuzes door de gemeenteraad worden gemaakt. Daarom zijn de verkiezingen ook zo belangrijk.

De PvdA maakt zich sterk voor een Levendig en Kleurrijk Zoetermeer. Wij komen op voor de grote groep mensen die moeite heeft overleefd te blijven in een snel veranderende maatschappij. Die zelfs door hard te werken geen uitzicht hebben op een huis of een vast contract en daarmee zekerheid voor hun toekomst en die van hun gezin. De PvdA vindt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten willen dragen. Een maatschappij maak je samen. Wij zijn er voor elkaar en dragen ons steentje bij voor de ander die het minder makkelijk heeft. Dat is solidariteit.

Zoetermeer heeft zich ontwikkeld van een dorpje via een groeikern tot een volwassen stad. Dat proces gaat altijd maar door. Gelet op het grote woningtekort in de Randstad levert Zoetermeer haar bijdrage door 10.000 woningen te bouwen. De grote opdracht daarbij is: vooral betaalbare huisvesting voor minder draagkrachtigen, een zuinig gebruik van de ruimte, volop aandacht voor groen, een duurzame bouw en een scherp oog voor stedelijke kwaliteit. Deze schaa sprong brengt grote veranderingen voor Zoetermeer en haar inwoners met zich mee.

Dat geldt ook voor de uitdagingen van de klimaatcrisis. Vergaande maatregelen zijn onontkoombaar geworden. De PvdA vindt dat in alles wat de gemeente doet, zwaar meegewogen moet worden wat het beleid betekent voor het oplossen van de klimaatproblemen.

Dit alles tegen het decor van de coronapandemie. Veel mensen, bedrijven en instellingen zijn getroffen en zullen mogelijk nog langere tijd de naweën van de coronacrisis ondervinden. De gemeente heeft een rol in de ondersteuning van inwoners, ondernemers en organisaties om er weer bovenop te komen.

De gemeente is uiteraard gebonden aan landelijk beleid en wordt helaas financieel sterk beknot door het Rijk. Scherpe keuzes zijn onvermijdelijk, maar de PvdA let daarbij sterk op demensen die net dat duwtje in de rug nodig hebben, op het in stand houden van gemeenschappelijke voorzieningen en op duurzame oplossingen.

Daarom wil de PvdA meebesturen en wethouders leveren. Hoe sterker de PvdA wordt, des te meer kunnen we van onze plannen en idealen realiseren. We zijn bereid om compromissen te sluiten, maar uiteraard niet tot elke prijs. Het collegeprogramma moet herkenbaar de voor ons wezenlijke elementen van solidariteit en duurzaamheid bevatten.

In de volgende hoofdstukken werken we deze opdracht en uitgangspunten verder uit. We noemen veel concrete maatregelen die nodig zijn om onze doelstellingen te verwezenlijken. Maar we wilden het programma ook beknopt en overzichtelijk houden. En lang niet alle ontwikkelingen zijn precies te voorzien. Op de website zoetermeer.pvda.nl vind je altijd onze actuele standpunten en activiteiten.

Ramie Al Moukhaibar Voorzitter PvdA Zoetermeer

Margot Kraneveldt
Fractievoorzitter en lijsttrekker PvdA Zoetermeer

IN MEMORIAM

“Kort voordat dit verkiezingsprogramma klaar was, overleed onverwachts Willem Benschop, voorzitter van de programmacommissie en gewaardeerd PvdA-lid. De PvdA Zoetermeer is hem zeer dankbaar voor alles wat hij voor de partij heeft betekend en draagt dit verkiezingsprogramma aan Willem op.”

1. Solidariteit - de basis voor een sociale samenleving

Mensen verschillen en dat maakt onze maatschappij levendig en kleurrijk. Wat niet zou mogen verschillen zijn de kansen die je in je leven krijgt. Nu spelen achtergrond, opleidingsniveau en de plek waar je geboren bent een grote rol in hoe je toekomst eruit gaat zien. Hebben je ouders het zwaar en weinig te besteden, dan maak jij grote kans later ook zelfin armoede te moeten leven. Ongelijke kansen zijn voor de PvdA geen voldongen feiten, maaraan te pakken verschillen. Iedereen kan in de problemen raken en heeft het recht daar met hulp weer uit te komen. Wij staan voor kansen voor iedereen. Niemand zou aan de kant mogen staan in onze maatschappij. Het mee kunnen doen aan de samenleving - volgen van goed onderwijs, je geen zorgen hoeven maken over basisbehoeftes, betaald werk doen (eventueel vrijwilligerswerk) en het ontvangen van passende zorg - is zowel in het belang van de individuele mens als van de hele maatschappij.

Wat gaan we doen?

- 🗳️ Je kunt je het best ontplooiën als je een fijn leven hebt in je eigen buurt. Daarom moeten we blijven investeren in onze wijken. De problematiek per wijk is verschillend, de investering is dat dus ook. In nauw overleg met de bewoners wil de PvdA dat er wijkplannen komen die aangeven wat nodig is om in alle wijken een prettig leven te leiden. De PvdA wil dat wijkmanagers met een voldoende budget passende maatregelen in de wijk kunnen nemen.
- 🗳️ Goede beheersing van de Nederlandse taal is essentieel. Taalachterstand wordt verholpen en laaggeletterdheid wordt aangepakt door deelname van betrokken leerlingen aan extra taallessen, experimenten met zomerscholen en laagdrempelige bijscholing en huiswerkbegeleiding. De landelijke maatregel van gratis Voor- en Vroegschoolse Educatie wordt direct uitgevoerd.
- 🗳️ De PvdA ondersteunt het eerder door de gemeente toegezegde en deels gerealiseerde gratis schoolontbijt voor kinderen van basisscholen. In overleg met scholen, ouders en vrijwilligers wordt een start gemaakt met het voorzien in een gratis schoolontbijt minstens één keer per week. Het gratis schoolontbijt voorziet in een gezond begin van de dag en is ook goed voor de integratie door het onderling contact tussen ouders en kinderen uit verschillende culturen.
- 🗳️ We bevorderen diversiteit en het tegengaan van racisme en discriminatie. We constateren helaas dat er ook in Zoetermeer sprake is van discriminatie in allerlei vormen. Afgewezen worden voor een baan omdat je een beperking hebt, uitgescholden worden op straat omdat je homoseksueel bent of de toegang tot een uitgaansgelegenheid worden geweigerd omdat je een donkere huidskleur hebt: dat is onacceptabel. Er is recent door de PvdA in Zoetermeer een meldpunt discriminatie opgericht (meldpuntzoetermeer.nl/). Wij monitoren de bekendheid en het gebruik van het meldpunt, het aantal meldingen en de acties die zijn ondernomen. De PvdA wil dat het discriminatiebeleid wordt verbeterd en dat meldingen door de gemeente serieus en snel worden opgepakt.
- 🗳️ De PvdA dringt erop aan dat de gemeente het goede voorbeeld geeft op het gebied van diversiteit. De gemeente gaat anoniem solliciteren toepassen en doet alleen zaken met bedrijven en instellingen die diversiteit actief bevorderen.

🗳️ Zoetermeeders die hulp vragen bij zorg, welzijn of opvoeding moeten efficiënter en sneller hulp krijgen. De nieuwe samenwerkingsalliantie inZet wordt de centrale ingang en het aanspreekpunt voor antwoorden en oplossingen op al die vragen. Wij willen in ieder wijk een laagdrempelige inlooplocatie van inZet.

🗳️ We willen dat de opvang en integratie van statushouders verbetert. Gemeenten hebben vanaf 2022 door de nieuwe Wet Inburgering een belangrijkere rol bij de begeleiding van nieuwkomers. Snel Nederlands leren en meedoen aan de Nederlandse samenleving is cruciaal. Als er in noodsituaties een beroep op Zoetermeer wordt gedaan, biedt de gemeente boven het quotum noodopvang voor asielzoekers/statushouders.

🗳️ Een snelle aanpak van schuldhulpverlening is voor de PvdA heel belangrijk. We bekijken of ook voor hogere schulden een renteloze lening door het Sociaal Leenfonds mogelijk is. In navolging van Amsterdam worden maatregelen ingezet om vooral bij jongeren schulden te voorkomen, ontstane schulden klein te houden of zo snel mogelijk af te lossen. Jongeren worden aan een jongerenadviseur gekoppeld met wie zij samen een begeleidingsplan maken.

🗳️ In verband met de recent sterk gestegen energieprijzen wil de PvdA in aanvulling op landelijke maatregelen via een Aanpak Energiearmoede een lokaal hulpaanbod voor met name bijstandsgerechtigden. We laten niemand in de kou zitten.

🗳️ De ZoetermeerPas is een goede voorziening die mensen met een laag inkomen de mogelijkheid biedt om gratis of tegen betaling van een lage eigen bijdrage deel te nemen aan cursussen, cultuur of sporten. De PvdA is van mening dat van deze mogelijkheid vaker en effectiever gebruik kan worden gemaakt als voor de inwoners van Zoetermeer duidelijker wordt aangegeven voor welke activiteit de ZoetermeerPas geldt en tegen welk tarief. We bepleiten daarnaast een uitbreiding van de Pas. De PvdA wil dat de ZoetermeerPas ook te gebruiken is door studenten en dat de ZoetermeerPas beschikbaar wordt gesteld aan mensen met een inkomen dat lager is dan 130% van de bijstandsnorm.

🗳️ Iedere Zoetermeerder moet deel kunnen nemen aan de Zoetermeerse samenleving ongeacht beperking, seksuele geaardheid, etniciteit etc. Daarom ontwikkelt de gemeente inclusiebeleid. In dit inclusiebeleid wordt een plan voor de implementatie van het VN-verdrag voor mensen met een handicap vormgegeven.

2. Een passende woning is een grondrecht

Een eigen huis, een plek onder de zon... De PvdA wil dat iedereen in Zoetermeer de kans krijgt om met plezier in onze stad te wonen. In veilige, groene, gemengde en leefbare wijken met goede voorzieningen dichtbij huis. Want het bouwen van huizen is niet alleen het stapelen van bakstenen, maar ook bouwen aan een samenleving.

Een passende en betaalbare huur- of koopwoning moet binnen een aanvaardbare tijd te vinden zijn. De wachttijd voor een sociale huurwoning moet flink omlaag. De PvdA vindt het daarom belangrijk dat er meer sociale huurwoningen voor starters en jongeren, maar ook goede woonvoorzieningen voor ouderen worden gebouwd. We bouwen alleen op plekken in de stad na goede communicatie met omwonenden. Wij willen woningen voor jong en oud, levensloopbestendig, gevarieerd van opzet, en aangepast aan de woonwensen van deze tijd.

Zoetermeer moet een aantrekkelijke woonstad blijven. ‘Verantwoorde groei’ is onze leus. Kwaliteit gaat daarbij boven kwantiteit. We gaan 10.000 woningen bouwen tot 2035. Daarvoor zullen we ook de hoogte in moeten. Maar we moeten wel het groene en leefbare karakter van onze stad behouden.

Vanzelfsprekend bouwen we duurzaam. Daarbij is het van belang dat iedereen de kans krijgt om zijn woning te verduurzamen, ook als men minder geld te besteden heeft. De gemeente kan daarbij helpen en ontzorgen, bijvoorbeeld via subsidies uit een Duurzaamheidsfonds, onder ander gevoed door Enecogelden (zie hoofdstuk 12).

De verruiming van het woningaanbod voor jongeren en starters is prioriteit nummer één. De wachtlijst voor een sociale huurwoning (tot € 750) is opgelopen tot 7 jaar. Daarom moeten er meer sociale woningen gebouwd worden dan de 27% die nu is afgesproken. De PvdA wil concrete ambities formuleren om de wachtlijst omlaag te brengen. We maken hiervoor goede afspraken met de regio.

Ook middenhuurwoningen met een huurprijs tussen € 750 en € 1000 per maand en betaalbare (nieuwe) koopwoningen tot € 250.000 zijn nauwelijks voorradig. Het bouwen voor het groeiende aantal ouderen in Zoetermeer, die dikwijls in te grote huizen wonen en graag wat kleiner willen gaan wonen, is een volgende prioriteit. Voor hen zijn onvoldoende geschikte en betaalbare kleinere woningen beschikbaar. Dat beperkt de doorstroommogelijkheid voor jonge gezinnen.

De gemeente Zoetermeer gaat 4500 woningen bouwen in de Entree, de nieuwe stadswijk aan de Afrikaweg. De PvdA gaat voor een goede mix van woningen in diverse prijklassen, met voldoende sociale huurwoningen van goede kwaliteit. We willen dat er in het gebied duurzaam wordt gebouwd, met veel aandacht voor water en groen en goede voorzieningen. De Entree moet een eyecatcher voor Zoetermeer worden. De opzet is om er een mooie nieuwe stadswijk van te maken. Ook hier gaat kwaliteit voor kwantiteit.

In de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 die in 2021 is vastgesteld, worden nieuwe doelgroepen zoals 40-plussers met hogere inkomens verleid om naar Zoetermeer te verhuizen of hier te blijven. Daarentegen worden lagere inkomensgroepen ontmoedigd om zich in Zoetermeer te vestigen. De PvdA is het daar niet mee eens. Iedereen is welkom in onze stad. Wij moeten juist ook onze jongeren voor de stad behouden en dat betekent dus meer bouwen voor deze doelgroep. Ook cruciale beroepen zoals docenten, politiemensen of zorgmedewerkers zijn op een betaalbare woning aangewezen.

Woningbouwlocaties

Alle ambities, wensen en de noodzaak voor de bouw van zeker 10.000 woningen tot en met 2035 vergen veel (schaarse) ruimte en een goede inpassing in de directe omgeving.

In grootschalige ontwikkelingen als de Entree en de Binnenstad (omgeving Stadshart) gaan vele duizenden woningen gerealiseerd worden.

Verder heeft de gemeente tientallen kleinschalige locaties aangewezen die geschikt zijn om te worden bebouwd. Het gaat veelal om braakliggende terreinen, lege kantoorpanden, verouderde bedrijventerreinen enz.

Wat gaan we doen?

- 🌀 De PvdA streeft naar het behoud van het huidige aandeel betaalbare huurwoningen in het totale woningenbestand in Zoetermeer met als resultaat een structurele verkorting van de wachtlijst in 2026. De nieuwbouw van 10.000 woningen tot 2035 zal bestaan uit tenminste 35% sociale huurwoningen, 30% middenhuurwoningen en 35% koop- en duurdere huurwoningen.
- 🌀 De betaalbare nieuwe huurwoningen moeten tenminste 25 jaar sociaal blijven voordat ze op de vrije markt mogen komen.
- 🌀 Verkoop van bestaande sociale huurwoningen is alleen toegestaan, wanneer dit door extra nieuwbouw van sociale huurwoningen wordt gecompenseerd.
- 🌀 Met actief grondbeleid bevorderen we de bouw van voldoende betaalbare woningen. Voor de realisatie van sociale huurwoningen hanteren we een andere prijs (sociale grondprijs) dan voor de realisatie van koopwoningen boven de € 325.000.
- 🌀 We bouwen voor bewoners en niet voor de snelle winst van beleggers. Daarom gaat bij nieuwbouw van koopwoningen tot € 400.000 en bij verkoop van sociale huurwoningen voor de koper een zelfbewoningsplicht van vijf jaar gelden.
- 🌀 De verkamering van huur- en koopwoningen voor de huisvesting van arbeidsmigranten vergt volgens de PvdA een strikte regulering door middel van vergunningen. Het vergunningstelsel is bedoeld om de sociale cohesie in de wijk, buurt of straat te beschermen. Concentratie van arbeidsmigranten in bepaalde straten, flats of buurten moet worden voorkomen. Woonoverlast door overbewing en huisjesmelkerij gaan niet alleen met actieve handhaving tegen, maar ook met preventief beleid.
- 🌀 In de huisvestingsverordening zijn voor jongeren en starters met lokale binding voorrangregels opgenomen voor de toewijzing van vrijgekomen sociale en midden huurwoningen. Wij willen deze groep uitbreiden met onderwijzers, agenten en zorgpersoneel om de invulling van vacatures in Zoetermeer te ondersteunen. Zij krijgen voorrang bij 15% van de vrijgekomen sociale huurwoningen en 10% van de midden huurwoningen.
- 🌀 Om de volstrekt vrijwillige doorstroom van één- en tweepersoonshuishoudens uit (te) grote woningen te bevorderen krijgt deze groep voorrang bij de toewijzing van sociale huur en/of middeldure huurappartementen. Bijvoorbeeld door nieuwe appartementen een maand open te laten staan voor kleine huishoudens die een grote woning willen verlaten. Een seniorenmakelaar bij de woningcorporaties kan hierbij een belangrijke rol vervullen.
- 🌀 In verband met het groeiend aantal spoedzoekers (eenoudergezinnen, jongeren en door het COA aan Zoetermeer toegewezen statushouders) stelt de PvdA voor om ongebruikt locaties die eigenlijk niet voor woningbouw zijn bestemd te gebruiken voor de realisatie van flexwoningen voor een periode van tenminste 5 jaar en maximaal 15 jaar. Uitgangspunt hierbij is een gemengde samenstelling van de bewoners van de flexwoningen en een beperkte huurtermijn, die voldoende ruimte is om een permanente woonsituatie te creëren. Inwoners van Zoetermeer die in een flexwoning gaan wonen, verliezen hun plek op de reguliere wachtlijsten niet.

- 🌀 Bij alle nieuwbouw- en renovatieplannen in een wijk of buurt dient vanaf de eerste fase in de planvorming een Adviescommissie van Omwonenden betrokken te worden. Het gaat hierbij niet alleen om consultatie maar om daadwerkelijk meedenken over de plannen tenaanzien van de hoogte van de nieuwbouw, de verkeer- en parkeersituatie en de groenvoorzieningen.
- 🌀 De meeste ouderen en mensen met een beperking, onder wie ook mensen met beginnende dementie, willen zo lang mogelijk zelfstandig en in hun eigen omgeving blijven wonen. De PvdA wil dat er meer gemeenschappelijke woonvormen voor senioren en mensen met een beperking of een complexe zorgvraag komen. Dit in combinatie met zorgvoorzieningen.
- 🌀 Er is veel behoefte aan nieuwe woonvormen tussen thuis en het verpleeghuis in. Als ouderen zelfstandig maar dicht bij elkaar wonen, kan de zorg gemakkelijker worden geregeld. Voor de realisatie van deze alternatieve woonvormen is het cruciaal, dat de gemeente niet de maximale prijs voor haar grond vraagt. Tegelijkertijd komen er zo woningen vrij voor starters en jonge gezinnen, omdat ouderen uit hun eengezinswoning verhuizen.
- 🌀 De nieuwbouw vindt uitsluitend plaats binnen de huidige bebouwde kom, dus geen verdere aantasting van het landschap rondom Zoetermeer (met één uitzondering: Bleizo-West).
- 🌀 Het huidige groen en het historisch erfgoed wordt bij nieuwbouw zoveel mogelijk beschermd.
- 🌀 Bij elk bouwplan worden de omwonenden direct en serieus betrokken voor een goede inpassing in de omgeving.
- 🌀 In samenwerking met de gemeente Lansingerland wordt de locatie Bleizo-West als woonwijk gerealiseerd. Dit is het gebied aansluitend aan het nieuwe NS-station Lansingerland-Zoetermeer, een ideaal openbaar vervoersknooppunt.
- 🌀 Op wat langere termijn worden de A12 en de spoorlijn overkapt, waardoor de extra ruimte die zo ontstaat, gebruikt kan worden voor wonen of groen. Het is duur, maar het levert grote voordelen voor de stad en omwonenden op. De PvdA wil dat de gemeente de mogelijkheden gaat onderzoeken.
- 🌀 Binnen de gemeentegrenzen raakt Zoetermeer vol. Ook om deze reden zijn regionale afspraken binnen de MRDH (Metropoolregio Rotterdam Den Haag) en met de Provincie noodzakelijk.

3. Goed werk en meer banen

De coronacrisis heeft voor veel Zoetermeerders duidelijk gemaakt hoe onzeker hun baan en inkomen is. De kwetsbare positie van zzp'ers en mensen met een flexibel arbeidscontract, de concurrentie op arbeidsvoorwaarden en te veel werk dat niet beloond wordt, zijn symptomen van een arbeidsmarkt die niet goed functioneert.

De kloof tussen vast werk en flex is gegroeid. De ongelijkheid in de maatschappij is toegenomen. Dat kan en moet anders. De PvdA vindt dat iedereen goed, betekenisvol werk en een rechtvaardig inkomen verdient. Werk is meer dan alleen inkomen. Werk is de sleutel tot bestaanszekerheid, waardering, respect en tot deelname aan de Zoetermeerse samenleving.

Maar ook als het hebben van een baan (even) niet lukt, zorgen we dat onze inwoners op een volwaardige manier mee kunnen doen. Meedoen naar vermogen dus.

De PvdA stimuleert de werkgelegenheid in Zoetermeer. Iedereen moet kunnen meedoen: mensen met een fysieke of mentale beperking, met een lagere opleiding, ouderen, LHBTI's en inwoners met een migratieachtergrond.

Iedereen heeft recht op hulp om (weer) aan de slag te komen. Mensen die tijdelijk ondersteuning nodig hebben, worden te vaak vanuit wantrouwen benaderd. Een benadering vanuit vertrouwen werkt veel beter. Vertrouwen wordt opgebouwd als de gemeente regelmatig contact houdt met de bijstandsgerechtigde. Als je mensen de zoektocht naar werk helemaal zelf zonder ondersteuning laat doen, neemt de kans op werk niet toe, terwijl hun gezondheid en welzijn minder worden.

Wat gaan we doen?

🗳️ De PvdA wil een einde maken aan de cultuur van wantrouwen in de bijstand. Mensen die vanuit de bijstand deels aan het werk gaan, dienen er bovendien financieel op vooruit te gaan. Bijstandsgerechtigden hebben recht op een menswaardige behandeling. Daarom neemt de PvdA afstand van een verplichte tegenprestatie voor onbepaalde tijd.

🗳️ De PvdA is voorstander van het bieden van een werkgarantie voor mensen die zonder perspectief plotseling op straat staan. Met de werkgarantie kunnen mensen zich omscholen om elders in bijvoorbeeld de zorg, installatietechniek of ICT werk te vinden zonder dat zij direct hun inkomen verliezen. Het inkomen bestaat uit de UWV-uitkering, aangevuld door de werkgever. Dit kan een voorwaarde voor steun aan bedrijven zijn.

🗳️ Waar mogelijk zorgt onze gemeente voor een betekenisvolle "basisbaan". Dit is een volwaardige baan met een fatsoenlijk inkomen. Betekenisvol voor de werkzoekende en van meerwaarde voor de samenleving. Denk hierbij aan de wijkhulp, de energiecoach, de beveiliging of de speeltuinmedewerker.

🗳️ De PvdA ondersteunt de verdere ontwikkeling van het Zoetermeerse werkbedrijf BV De Binnenbaan, de voormalige DSW. Deze samenwerking tussen gemeente, onderwijs en bedrijfsleven biedt mensen met een arbeidsbeperking of een afstand tot de arbeidsmarkt een voorbereiding op maat op een reguliere baan. De PvdA wil dat dit werkbedrijf ruim detijd krijgt om zich te bewijzen. Goede regionale samenwerking vergroot de kans op succes voor werkzoekenden en ondernemers. De Binnenbaan matcht de juiste mensen op het aanbod van de basisbanen in Zoetermeer.

🗳️ Het Werkgevers Service Punt Zuid Holland Centraal is het loket waar werkgevers terecht kunnen voor al hun personeelsvraagstukken en arbeidsmarktinformatie. Zoetermeer werkt hierin samen met het UWV en De Binnenbaan. De bekendheid van dit loket kan beter en de PvdA stelt een permanente campagne voor om de ondernemers bekend te maken met de waardevolle dienstverlening van dit servicepunt.

- 🌀 Extra aandacht is nodig voor de sectoren die door de coronacrisis zwaar zijn getroffen, zoals de horeca, winkels, de dagmarkten en de cultuursector. De PvdA stelt voor om bij de gemeente een centraal loket te openen voor MKB-ondernemers/ZZP'ers, die door corona in de problemen zijn gekomen. Hier kunnen zij terecht met al hun vragen over de doorstart of vestiging van hun onderneming. Snelle procedures en ruime faciliteiten moeten hun herstelkansen bevorderen.
- 🌀 Levendige wijkwinkelcentra, inclusief de Dorpsstraat, zijn belangrijk voor de leefbaarheid van de wijken. De gemeente zorgt er samen met de eigenaren en de ondernemers voor dat de winkelcentra levensvatbaar zijn. De PvdA wil de verpaupering van wijkwinkelcentra voorkomen.
- 🌀 Er zijn een aantal sterke sectoren in Zoetermeer: ICT, Bouw en Installatie, Gezondheidszorgen en Logistiek. Zij zijn op zoek naar vakbekwame medewerkers op vmbo-, mbo- en hoger niveau. De PvdA wil dat de gemeente aan ondernemers en onderwijsinstellingen extra faciliteiten biedt om te komen tot de oprichting van op deze sectoren gerichte Bedrijfsscholen voor BBL-leerlingen en nascholing- en omscholingstrajecten met een regionale uitstraling.
- 🌀 De Dutch Innovation Factory (DIF) is als onderdeel van het Dutch Innovation Park (DIP) een succesnummer binnen onze gemeentegrenzen. De PvdA hecht veel belang aan de voortzetting van de samenwerking met de Haagse Hogeschool en mbo Rijnland bij de DIF, vooral om startups naar Zoetermeer te lokken. Actieve inzet van de gemeente is vereist om de DIF voor Zoetermeer te behouden.
- 🌀 Bij alle aanbestedingen door de gemeente krijgen de ondernemers met het SEBO- keurmerk en/of de ondernemers die sociaal verantwoord ondernemen echt in de praktijk brengen voorrang. Dat bevordert het aanbod van stageplaatsen voor mbo-leerlingen, BBL-trajecten en plaatsing van werkzoekenden.

4. Een duurzame en groene stad

Graag geven we aan onze kinderen een planeet door die schoon en groen en leefbaar is, voor mens en dier. Klimaatbeleid is geen geldverkwistende linkse hobby van naïeve wereldverbeteraars, het is bittere noodzaak om te overleven. Want het klimaat verandert en extremen in het weer komen steeds vaker en heviger voor. Dat betekent dat we moeten overstappen op schonere energiebronnen, energie moeten besparen, moeten investeren in maatregelen tegen extreme hitte, droogte en wateroverlast en zorgvuldig moeten omgaan met onze leefomgeving.

Ook de inwoners en het bedrijfsleven in Zoetermeer zijn gebonden aan de afspraken in het Klimaatakkoord van Parijs uit 2015. Of we de doelstellingen gaan halen, hangt in grote mate af van de steden. Meer dan de helft van de CO₂-uitstoot komt namelijk uit stedelijk gebied. Dus heeft Zoetermeer als derde stad van Zuid-Holland daarin ook een verantwoordelijkheid. De PvdA gaat ervan uit, dat onze gemeente samen met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, de Provincie en het Rijk alles op alles zet om de nu al merkbare gevolgen van de klimaatverandering op te vangen.

De energietransitie

Al eerder heeft het gemeentebestuur afgesproken, dat Zoetermeer in 2040 aardgasvrij zal zijn. Het isoleren van oudere woningen, het bouwen van duurzame energie-opwekkers en het aanpassen van het warmtenet: goedkoop is het allemaal niet en áls de investering zich al terugbetaalt, is dat pas na vele jaren. De energietransitie biedt echter volop kansen voor schone lucht, betere huizen, betaalbare energielasten en meer werkgelegenheid.

Duurzaamheid puur benaderen vanuit een kosten-batenanalyse is dus niet verstandig, want we kunnen niet op onze handen blijven zitten. Wel wil de PvdA koste wat kost voorkomen, dat de energietransitie de ongelijkheid en tweedeling vergroot. Nu zien we dat huishoudens met hoge inkomens hun huis en autobezit met subsidies kunnen verduurzamen, terwijl gezinnen met lage inkomens in hun tochtige woning met hoge energielasten achterblijven. Duurzaamheid en klimaat mogen nooit leiden tot een tweedeling tussen klimaatwinnaars en -verliezers. Je kunt niet groen doen als je rood staat, dus moeten we huiseigenaren die in financiële problemen zitten en huiseigenaren die verduurzaming eigenlijk niet of nauwelijks kunnen betalen helpen met subsidies of bijvoorbeeld een renteloze lening.

De verduurzaming van onze huizen en gebouwen moet haalbaar en betaalbaar zijn voor alle Zoetermeeders. De PvdA hamert daarom op ontzorging van inwoners en bedrijven, op goede informatievoorziening en een actieve rol van de gemeente als informatieverstrekker, subsidiegever, aanjager en verbinder van alle partijen die daarvoor nodig zijn. We zijn voor een goed gevuld Duurzaamheidsfonds om de energietransitie een flinke boost te geven. Hiervoor kan een deel van de opbrengst van de Eneco-aandelen gebruikt worden.

De PvdA is optimistisch, maar ook realistisch. Niet alles kan tegelijk en binnen één raadsperiode. Daarom hameren we op een slimme manier van rapportage en verantwoording, zodat we steeds weten wat we al bereikt hebben en waar we de komende jaren een tandje moeten bijzetten. We vertrouwen op een constructieve samenwerking met alle inwoners, bedrijven, woningbouwcorporaties, instellingen en andere organisaties in destad die zich bezighouden met duurzaamheid en groen.

De PvdA streeft naar een duurzaamheidsbeleid dat zich behalve op de energietransitie en een groene leefomgeving ook richt op het afvalbeleid, lucht- en waterkwaliteit, mobiliteit en duurzaam inkopen en aanbesteden. Een integrale benadering dus.

Groen

Zoetermeer staat bekend als “de stad tussen de parken”. Het groene karakter van de stad wordt door onze huidige en toekomstige inwoners zeer gewaardeerd en gekoesterd. De PvdA wil daarom behoedzaam met onze groene omgeving omgaan. De kwaliteit van onze groenvoorzieningen moet tenminste op peil worden gehouden en waar mogelijk versterkt. Dat botst dikwijls met nieuwbouwplannen die ook broodnodig zijn. De PvdA vraagt daarom bij bouwontwikkelingen altijd extra aandacht voor het behoud van groen, water en biodiversiteit.

Zoetermeer kapt alleen bomen waar nodig en altijd na overleg met inwoners. Groen dat weggehaald wordt, moet elders ruim worden gecompenseerd.

Afvalbeleid en Referendum

Zoetermeer produceert per inwoner veel te veel restafval en daar moeten we samen hoognodig wat aan doen. Niet alleen voor het milieu, maar ook voor de portemonnee van inwoners en gemeente. De gemeenteraad heeft een nieuw Afvalbeleidsplan vastgesteld. Nietiedereen was het daarmee eens, en nu komt er een referendum over. De inwoners mogen aangeven of ze het ermee eens zijn of niet. Dat is in onze democratie een goede zaak.

Wat de PvdA betreft, is het ophalen van huishoudelijk afval een kerntaak van de gemeente en een basisvoorziening voor onze inwoners. Daar betalen we allemaal al via onze gemeentelijke belastingen voor. Een gedragsverandering bewerkstelligt de PvdA het liefst door informeren, verleiden en ontzorgen in plaats van verbieden, straffen en inwoners meer laten betalen.

Wij zijn daarom tegen Diftar, het nieuwe systeem waarbij je meer gaat betalen als je meer afval produceert. Het maakt echter nogal uit of je in een flat woont of een eengezinswoning hebt, of veel medisch afval hebt of luiers weg moet gooien. Ook is nog veel onduidelijk over de vaste en variabele tarieven die inwoners gaan betalen. Wij zijn niet overtuigd dat er van Diftar de juiste financiële prikkel en dus de juiste gedragsverandering uitgaat. Dan moet je dathele afrekeningsysteem niet willen optuigen.

De grote vraag is: blijven we bij bronscheiding (dus: zoveel mogelijk al thuis 'bij de bron' afval scheiden of naar de bakken bij het winkelcentrum brengen) of gaan we aan nascheiding doen (kortweg: gooi ook het plastic maar in de grijze kliko en pas bij de afvalverwerker wordt het gescheiden)? De PvdA is niet tegen bronscheiding, want dat zorgt zeker voor bewustwording en gedragsverandering bij onze inwoners. Maar wel hebben we grote twijfels bij het nú inzetten op nog meer bronscheiding, als zoveel gemeenten overgaan op nascheiding en waarbij - als dat met z'n allen goed doen - het gebruiksgemak en de uiteindelijke milieuwinst groter is. Meer onderzoek daarnaar is nodig.

Bovenstaande vragen komen aan bod bij het referendum tegelijkertijd met de gemeenteraadsverkiezingen. Tot dan toe is het nieuwe beleid van de gemeente op pauzegezet en geldt nog het oude beleid.

Wat gaan we doen?

- 🌀 Gezien het belang van het onderwerp en de gewenste samenhang tussen de genoemde beleidsterreinen wil de PvdA dat er een coördinerend wethouder voor duurzaamheid komt.
- 🌀 De vervangende energiebronnen moeten duurzaam en hernieuwbaar zijn. Hierbij denken we met name aan zonnepanelen, windenergie en aan onderzoek naar de aansluiting op grootschalige warmtenetten van de Gasunie en de Provincie.
- 🌀 De PvdA wil dat de gemeente actief het gebruik van zonnepanelen op daken van burgers maar vooral op scholen, gemeente-accommodaties en (logistieke) bedrijven blijft stimuleren. Het aandeel windenergie wordt in Zoetermeer tenminste op het huidige niveau gehandhaafd. Bij het einde van de levensduur van windmolens komt er een goeidevervanging die minstens evenveel stroom oplevert.

🌀 Om de doelstelling ‘in 2040 aardgasvrij’ te kunnen halen, worden alle nieuwbouwwoningen aardgasvrij opgeleverd en zullen eind 2026 tenminste 5000 bestaande woningen aardgasvrij zijn omgebouwd.

🌀 De PvdA stimuleert de aanstelling van energiecoaches voor de verduurzaming van Zoetermeer. Dit kunnen basisbanen zijn. Na een opleiding kunnen de energiecoaches samen met de wijkbewoners uitvoering geven aan de verduurzaming van hun eigen huizen/of buurt.

🌀 In de prestatieafspraken met de lokale woningbouwcorporaties wordt opgenomen welke woningen in de raadsperiode worden verduurzaamd en welke verouderde en niet rendabel te verduurzamen woningen vervangen moeten worden. Uitgangspunt is dat de verduurzaming woonlastenneutraal is, zodat de bewoners er niet op achteruitgaan.

🌀 Als een woningcorporatie in een wijk of buurt haar woningen gaat verduurzamen, bevorderen wij gelijktijdig de verduurzaming van vrije-sectorhuurwoningen en koopwoningen in die wijk of buurt. Dit is efficiënt en iedereen kan meedoen. We geloven in een wijkgerichte aanpak. Meerzicht, Buytenwegh en Seghwaert krijgen voorrang.

🌀 Samenwerking met inwoners en organisaties is essentieel voor het draagvlak en de betrokkenheid. DuurSamen, DEZo en Zoetermeer Aardgasvrij zijn goede voorbeelden van platforms waar samen wordt gezocht naar antwoorden op de talrijke vragen van huiseigenaren en huurders bij de energietransitie. We streven hierbij naar de oprichting van een Burgerberaad. Een Burgerberaad laat inwoners politici helpen om beslissingen te nemen over complexe - vaak tegenstrijdige - onderwerpen. Een groep gelote burgers doet, op basis van uitgebreide informatie en overleg, ondersteund door experts aanbevelingen over beleid. De energietransitie is een geschikt onderwerp voor een Burgerberaad.

🌀 De PvdA wil dat de gemeente ondernemende inwoners die samen een energie coöperatie willen oprichten, ondersteunt met advies en subsidies.

🌀 Huiseigenaren en -gebruikers die willen investeren in verduurzaming worden ‘gestraft’ met een OZB-verhoging omdat de WOZ-waarde van hun woning is gestegen. Dat kan hen ervan weerhouden om eraan te beginnen. Dat is niet de bedoeling. Daarom wil de PvdA dat de OZB niet wordt verhoogd voor het stukje waardeverhoging dat door verduurzaming is ontstaan.

🌀 Het klimaat verandert en dat betekent een grotere kans op periodes met extreme warmte, droogte of juist hevige buien. Daar moeten we ons op voorbereiden door onze stad klimaatadaptief te maken. Extra aandacht voor de aan- en afvoer van water en voor oppervlaktewater voor recreatie en verkoeling is nodig.

🌀 Bij het onderhoud van de openbare ruimte kiest Zoetermeer voor natuurlijk, ecologisch bembelbeheer en variatie in de beplanting van perkjes en groenstroken. Zoetermeer kapt alleen bomen waar nodig en informeert vooraf de omwonenden. Groen dat verdwijnt moet elders gecompenseerd worden. De PvdA wil dat er een beheerkaart komt waarin wordt vastgelegd welke soorten groen we hebben en hoe die moeten worden beheerd.

🌀 De PvdA stelt voor om door middel van een voorlichtingscampagne de bewoners aan te moedigen om hun eigen tuin, dakterras etc. te vergroenen en de tegels de tuin uit te doen (operatie Steenbreek).

🌀 De Plas van Poot is een uniek natuurgebied aan de oostkant van Zoetermeer, rijk aan bijzondere vogel- en vleermuissoorten. De PvdA wil dat dit natuurgebied beschermd wordt. Ontwikkelingen in het naastgelegen Van Tuylpark mogen geen negatieve gevolgen hebben voor de dieren en de rust in de Plas van Poot.

🌀 Zoetermeeders hebben recht op een gezonde leefomgeving. Vooral bij de grote doorgaande wegen laat de luchtkwaliteit te wensen over. Helaas wordt er niet of nauwelijks gemeten. De PvdA vindt dat er beter gemeten moet worden. Bij normoverschrijding zijn maatregelen noodzakelijk. In dit verband is de PvdA voorstandervan de aansluiting van onze gemeente bij het Schone Lucht Akkoord in navolging van alle 12 provincies en 81 gemeenten.

🌀 Als de strengste emissienormen worden gehanteerd, blijft houtstook mogelijk. Als de normen aantoonbaar worden overschreden en de gezondheid van omwonenden geschaad wordt, zal handhavend moeten worden opgetreden. Via een 'stookalert' kunnen inwoners met een kachel of open haard zien of het weer het stoken toelaat.

5. Veilig verkeer en vervoer

Onze stad staat de komende decennia voor grote kansen en uitdagingen met betrekking tot verkeer en openbaar vervoer, de fiets en het lopen. Zoetermeer gaat binnenstedelijk groeien, dat is de grootste opgave als het gaat om bereikbaarheid en mobiliteit. Hoe gaan we voorkomen dat straks het verkeer een groot deel van de schaarse ruimte opslokt? We moeten daarom zoeken naar slimme en efficiënte oplossingen. Duurzaam, zonder uitstoot en lawaai.

We zullen soms moeilijke keuzes moeten maken. De PvdA wil een robuust vervoerssysteem dat steunt op een sterk OV-netwerk, meer fietsgebruik en betere wandelroutes.

Zoetermeer heeft een uniek OV-systeem, met de RandstadRail, drie NS-haltes, snelle regionale busverbindingen en een stadsdienst. De PvdA wil wat sterk is nog sterker maken en enkele zwakke schakels verbeteren. Dat kan in nauw overleg tussen de gemeente met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (die verantwoordelijk is voor het meeste OV in Zoetermeer), de vervoerders en de Provincie. Dit geldt zowel voor de verbindingen in Zoetermeer als voor de verbindingen met de omliggende steden.

De auto is een kostbaar bezit en geeft veel individuele vrijheid, maar zal steeds duurder worden. Autobezit kost veel ruimte, daar moeten we dus zorgvuldig mee omgaan. Ook maken we ons zorgen over het verkeerslawaai en de luchtkwaliteit. We verlagen de parkeernorm, maar letten wel op voldoende parkeerplaatsen voor gehandicapten.

We moeten autoknelpunten oplossen in Zoetermeer en sluiproutes aanpakken. De ontsluiting van het Entreegebied richting de rest van de stad is cruciaal. Hoe maken we een mooie verbinding tussen station Zoetermeer en het Stadshart? Hoe krijgen we optimale fietsroutes in en om de stad, waarbij we ook rekening houden met elektrische fietsen? Dat zijn wat de PvdA betreft belangrijke vragen.

De fiets is een zeer belangrijk vervoermiddel. Hij is schoon in gebruik en neemt weinig ruimte in. Bovendien is fietsen gezond. Zoetermeer is compact gebouwd, dus heel veel bestemmingen liggen op fietsafstand. We willen dat Zoetermeesters voor korte ritjes binnende stadsgrenzen veel vaker de fiets nemen. Door de vele vrij liggende en kruisingsvrije fietspaden gaat het fietsen relatief vlot en veilig. Een punt van zorg hierbij is wel de toenemende drukte op de fietspaden en de snelheid van elektrische fietsen.

Zoetermeer is een verkeersveilige stad. De PvdA wil dat graag zo houden en nog verbeteren. Daarom bepleiten wij het zoveel mogelijk scheiden van autoverkeer en langzamere verkeerssoorten.

Wat gaan we doen?

🌀 NS-station Zoetermeer en de RandstadRailhalte Driemanspolder worden opgewaardeerd tot tenminste het kwaliteitsniveau van station Lansingerland-Zoetermeer. Het busplatform bij Centrum West wordt verplaatst naar station Zoetermeer (boven de A12), op voorwaarde dat de dienstverlening aan de reizigers minimaal gelijk blijft. In nauwe afstemming met de grootschalige ontwikkeling van de Entree krijgt het voorplein van het station eindelijk stedelijke allure.

🌀 De PvdA wil dat er overal goede, toegankelijke bushaltes en veilige routes zijn voor voetgangers en fietsers. Voldoende fietsparkeerplekken zijn een basisvoorziening. Vuistregel is dat er altijd een halte is binnen een afstand van 800 meter van woningen, bedrijven en voorzieningen.

🌀 Iedere bus, tram en halte is toegankelijk voor (elektrische) rolstoelen, scootmobielen, rollators en kinderwagens. Ieder station heeft goed onderhouden trappen en liften en is bereikbaar met blindegeleidelijnen.

🌀 Nachtbussen voor Den Haag en Leiden blijven bestaan.

🌀 De tarieven van het OV stijgen met niet meer dan het inflatiepercentage. Houders van de ZoetermeerPas krijgen van de gemeente korting op het reizen met het OV binnen Zoetermeer.

🌀 De gemeente dringt bij de vervoerders aan op een veel betere marketing van hun diensten, in samenwerking met trekpleisters. Het Stadshart bijvoorbeeld adverteert voortaan niet alleen met gratis parkeren, maar juist ook met de uitstekende OV-verbindingen en gratis fietsstallingen.

🌀 Voor mensen die moeilijk of geen gebruik van het OV kunnen maken zijn er alternatieven als de Regiotaxi Haaglanden.

🌀 De PvdA wil de rol van het OV en de fiets in vergelijking met het autogebruik groter maken. Aan de ene kant door aantrekkelijke alternatieven voor de auto te bieden en aan de andere kant door zuinig gebruik van de ruimte die parkeren inneemt. Op de openbare weg wordt op drukke plekken betaald parkeren de norm, rekening houdend met de belangen van bewoners en hun bezoekers. We blijven in overleg met de ondernemers in het Stadshart, en streven naar het continueren van de huidige parkeerregeling. Het gebruik van deelauto's (waardoor er minder nadruk op autobezit komt te liggen) wordt gestimuleerd.

- 🚗 Er komen steeds meer elektrische auto's bij in Zoetermeer. Daarom zijn er meer openbare laadpalen nodig. De gemeente stimuleert daarnaast het bezit en gebruik van eigen laadpalen die door inwoners zelf via hun zonnepanelen van stroom worden voorzien. Deelgebruik wordt bevorderd.
- 🚲 Bij alle nieuwbouw- en renovatieplannen geeft de gemeente de fiets een prominente plek.
- 🚶 Wandelen wordt vaak onderschat en de voetganger komt vaak in de knel. De gemeentezorgt dat alle bestemmingen goed en veilig te voet bereikbaar zijn. Dat geldt ook voor gebruikers van rolstoelen en andere hulpmiddelen die op de stoepen en wandelpaden rijden.
- 🚲 Veel meer wegen zonder fietspaden kunnen aangewezen worden voor een maximumsnelheid van 30 km per uur. Veel klachten van inwoners op verkeersgebied gaan over het te hard rijden in woonwijken. Een betere handhaving van de snelheid is dus dringend gewenst. Ook het scheuren met scooters e.d. over voetpaden en op pleinen in winkelcentra moet veel beter worden gecontroleerd.
- 🚗 Het brengen en halen van kinderen per auto naar de basisscholen geeft veel overlast en onveiligheid en vraagt dus permanent om aandacht van gemeente, scholen en ouders.
- 🚗 De tunnelbak aan de Europaweg zorgt voor doorstroming van het verkeer, maar kent ook flink wat nadelen. De uitstoot van het verkeer is schadelijk voor de direct omwonenden en de ligging van de tunnelbak zorgt voor een scheiding tussen Stadshart en Woonhart. Overkapping van de tunnelbak zou deze nadelen tegengaan. Bovendien kan dat gebied dan worden doorontwikkeld tot woongebied of nieuw stadspark. De PvdA wil de komende raadsperiode een nieuw onderzoek naar de overkapping laten uitvoeren.
- 🚗 De verkeerseducatie op scholen is een belangrijk middel om de kinderen veilig aan het verkeer te kunnen laten deelnemen.

6. Goede zorg en een gezond leven

Welzijn, preventie, gezondheid en opgroeien in een veilige thuissituatie staan voor de PvdA centraal. We zijn ons ervan bewust dat leven in armoede een negatief effect kan hebben op de gezondheid. Leven met schaarste, schulden en bestaansonzekerheid kan leiden tot een ongezonde leefstijl en stress. De PvdA wil dat er bij het aanpakken van gezondheidsproblemen extra aandacht wordt besteed aan de samenhang met inkomen en sociale situatie.

Zoetermeer vergrijst. Overgewicht en chronische aandoeningen maar ook eenzaamheid en depressiviteit vormen grote gezondheidsrisico's. Niet alleen bij ouderen, maar ook bij jongeren. Veel Zoetermeeders doen een beroep op de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) voor hulpmiddelen, huishoudelijke hulp, woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen. De vaste, inkomensafhankelijke eigen bijdrage van € 19 in de vier weken in de Wmo (het abonnementstarief) heeft ertoe geleid dat mensen met een hoger inkomen vaker een beroep doen op de Wmo. Dat gaat ten koste van het totaalbudget en dus van mensen met een lager inkomen. De PvdA vindt dit een ongewenste ontwikkeling.

Door onder meer de intensieve zorg voor coronapatiënten zijn er voor veel reguliere behandelingen in het ziekenhuis, in de jeugdzorg en de GGZ lange wachttijden ontstaan. De PvdA vindt lange wachttijden voor belangrijke behandelingen onacceptabel.

Wat gaan we doen?

- 🌀 We promoten gezond leven, waarbij goede voeding en voldoende beweging een belangrijke rol spelen. Uiteraard behoudt iedereen de regie over het eigen leven en maakt iedereen eigen keuzes.
- 🌀 De PvdA hecht veel waarde aan de 11 gezondheidscentra in de wijken. Hieraan zijn huisartsen, verpleegkundigen, GGZ-medewerkers en vaak ook fysiotherapeuten en apotheken verbonden. Zij weten wat er in de wijk speelt. De PvdA beveelt aan dat er in dielaagdrempelige centra en in de locaties van inZet door middel van leuke en meertalige posters en brochures gewezen wordt op het belang van gezond eten en sportmogelijkheden.
- 🌀 We vinden het belangrijk dat er op basisscholen het gratis schoolontbijt wordt gerealiseerd (zie hoofdstuk één, solidariteit).
- 🌀 Naast het behouden van de diverse sportfaciliteiten in Zoetermeer zorgen we ervoor dat er ook in elke buurt makkelijk toegankelijke sport-, speel- en voetbalveldjes aanwezig zijn en onderhouden worden.
- 🌀 De PvdA ondersteunt initiatieven om eenzaamheid te bestrijden. Ouderen worden actief benaderd om te vragen hoe het ermee gaat. Ze worden uitgenodigd om mee te doen aankoffie-ochtenden en bibliotheekbezoek. Voor (en samen met) jongeren worden in de wijken activiteiten georganiseerd. De wijkmanager of buurtcoach heeft hierin een voortrekkersrol.
- 🌀 We willen kindermishandeling aanpakken. We zorgen ervoor dat laagdrempelige opvoedingsondersteuning beschikbaar is en we bevorderen vroegtijdige signalering van kindermishandeling (en/of verwaarlozing) via huisartsen, scholen en kinderopvang. Ook de rol van praktijkondersteuners is in dit verband belangrijk.
- 🌀 Goede zorg moet toegankelijk zijn en betaalbaar. De gemeente, huisartsen en zorginstellingen behoren goed bereikbaar te zijn voor (hulp) vragen. Ook voor mensen meteen beperking en anderstaligen.
- 🌀 Zorg mag geen sluitpost zijn van de begroting. De PvdA wil dat de gemeente onderzoekt of er in sommige gevallen een lagere bijdrage voor de Wmo-hulp kan worden gevraagd. Ook blijft het toepassen van een hardheidsclausule mogelijk, zodat voor mensen voor wie de eigen bijdrage echt niet op te brengen is een vrijstelling mogelijk is.
- 🌀 De PvdA vindt het belangrijk dat bij de beoordeling van Wmo-aanvragen (hulpmiddelen of huishoudelijke hulp) ook gekeken wordt of maatwerk een oplossing kan bieden voor problemen. De dienstverlening die geboden wordt via het Wmo-loket behoort laagdrempelig en klantvriendelijk te zijn. Wachtlijsten voor hulpaanvragen mogen in Zoetermeer niet voorkomen.

- 🌀 Met name in de meer specialistische zorg (ziekenhuiszorg, jeugdzorg en GGZ) zijn er onacceptabel lange wachttijden voor behandeling, opname of verhuizing naar een passende woonvoorziening. Wij willen dat er door goede onderlinge samenwerking (indien nodig ook met instellingen in de regio), contact met zorgverzekeraars en tijdige doorverwijzing mensen zo snel mogelijk worden geholpen.
- 🌀 Een grote stad als Zoetermeer verdient een eigen ziekenhuis. Het LangeLand Ziekenhuis moet blijven. Onze inzet blijft gericht op het in standhouden van de volledige basiszorg (IC, spoedeisende hulp, huisartsenpost voor acute zorg en noodapotheek). Ook het Orthopedisch Centrum voor de regio blijft in Zoetermeer gevestigd.
- 🌀 De PvdA waardeert het enorme werk dat door mantelzorgers wordt verricht. Uit onderzoek blijkt dat veel inwoners van Zoetermeer naast voorzieningen vanuit de Wmo ook gebruik maken van ondersteuning vanuit hun eigen netwerk. Als het werk voor de mantelzorgers te zwaar wordt, kunnen zij hulp en extra aandacht krijgen van de gemeente.
- 🌀 We letten altijd goed op het verbeteren van de toegankelijkheid van voorzieningen en openbare gebouwen en veilige looproutes voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente leeft de richtlijnen van het VN-verdrag 'Handicap, rechten van mensen met een beperking' na. Ook de gemeentelijke websites zijn goed toegankelijk.
- 🌀 Ons zorgstelsel is ingewikkeld ingericht. De PvdA meent dat iedere inwoner van Zoetermeer met algemene hulpvragen terecht moet kunnen bij de gemeente. De gemeente zorgt ervoor dat haar medewerkers de nodige vaardigheden hebben om goedcontact te onderhouden en mensen door te verwijzen naar huisartsen of instellingen.
- 🌀 Het aantal mensen dat noodgedwongen op straat slaapt, is de afgelopen jaren helaas toegenomen. Zoetermeer heeft zelf geen nachtopvang voor dak- en thuislozen. De PvdA wil op korte termijn ook een opvanglocatie in Zoetermeer waarbij mensen gelijk ook begeleiding krijgen, zodat ze weer zelfstandig kunnen (leren) wonen.

7. Bestaanszekerheid begint bij goed onderwijs

Goed onderwijs en (om)scholing, als start voor ieder kind maar ook voor mensen op latere leeftijd, zijn cruciaal voor je toekomst en je perspectief op werk en dus bestaanszekerheid. De PvdA erkent de vrijheid van onderwijs en de vrije schoolkeuze van ouders, maar wijst tegelijk op de gevaren van segregatie. Wij bepleiten dat in alle scholen aandacht wordt besteed aan verschillende levensbeschouwingen. Vanzelfsprekend zorgen alle scholen voor veiligheid en acceptatie van zowel LHBTI-scholieren als -personeel.

Investeren in gratis voor- en vroegschoolse educatie is nodig om laaggeletterdheid aan te pakken en gelijke kansen te bevorderen. De school is voor jonge kinderen de eerste kennismaking met de maatschappij buiten het gezin. Kinderen maken daar kennis met de basisvaardigheden als taal en lezen, maar ook met sport, kunst en cultuur. Het is voor de PvdA vanzelfsprekend dat ook kinderen met een beperking of ontwikkelingsstoornis die extrahulp en ondersteuning nodig hebben goed onderwijs krijgen, het liefst dichtbij huis.

Scholing en onderwijs houdt niet op bij je 18^e of na het doen van een vervolgstudie. Herscholing is soms noodzakelijk voor het vinden van een (andere) baan. Ook daarin wil de PvdA investeren. Bovendien moet het praktijk- en vakonderwijs de waardering krijgen die het verdient.

Wat gaan we doen?

- 🗳️ De PvdA is voorstander van de zogenoemde brede scholen, de IKC'S (Integrale Kind Centra) die een totaalpakket bieden van voor- en vroegschoolse educatie, onderwijs, talentenontwikkeling en sport en cultuur. Met taalklassen voor kinderen die nieuw zijn in ons land en extra ondersteuning nodig hebben. Door naast onderwijs en kinderopvang ook vrijetijdsbesteding, ontspanning, sport en cultuur te bieden, krijgen alle kinderen de mogelijkheid zich optimaal te ontwikkelen.
- 🗳️ De PvdA wil kinderen en jongeren stimuleren om meer te lezen en hen leren om beter en verstandiger om te gaan met internet, sociale media en games. De Bibliotheek helpt op basisscholen en middelbare scholen om deze doelen te bereiken. Dat doen ze met deskundige lees/mediaconsulenten, met inspirerende boeken en met een goede digitale lees- en leeromgeving. De PvdA is groot voorstander van de Bibliotheek op school (dBos).
- 🗳️ De PvdA wil het mogelijk maken dat kinderen die dat nodig hebben extra bijles of huiswerkbegeleiding krijgen. Deze extra begeleiding wordt gratis of tegen een geringe bijdrage aangeboden.
- 🗳️ De vrijwillige ouderbijdrage wordt aan een maximum gebonden. De ouderbijdrage is soms veel te hoog en heeft een verplichtend karakter. De PvdA vindt dat alle kinderen aan alle schoolactiviteiten moeten kunnen meedoen.
- 🗳️ Ons ideaal is dat iedere jongere een startkwalificatie haalt: een havo- of vwo-diploma of een mbo-diploma vanaf niveau 2. Zonder startkwalificatie is het vinden van passend werkimmers heel lastig. Het is belangrijk dat de leerplichtambtenaren in Zoetermeer vroegtijdige schoolverlaters niet uit het oog verliezen. Ook vervroegd vertrek van talentvolle studenten naar bijvoorbeeld ICT bedrijven (vroegpluk) moet worden ontmoedigd.
- 🗳️ Stages zijn de opstap naar een baan. Een stage is niet het einde van je schoolgaande leven, maar het begin van een werktraject. Samen met het bedrijfsleven gaan we het imago van vakopleidingen bevorderen en investeren in betere stages die goed aansluiten op de arbeidsmarkt. Bij de zoektocht naar geschikte stageplaatsen bestrijden we discriminatie van mensen met een niet-westerse migratieachtergrond.
- 🗳️ In Zoetermeer is eigenlijk maar één Hogeschool. De PvdA stelt voor te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor het vestigen van meer Hogescholen. Bijvoorbeeld op het terrein van logistiek, zorg, toerisme of economisch/juridisch.
- 🗳️ We maken Zoetermeer aantrekkelijk voor leraren door in onze huisvestingsverordening voorrang aan leerkrachten te geven in de categorie betaalbare huur (zie hoofdstuk twee, wonen).

🗳️ De PvdA vindt dat de gemeente meer moet investeren in de kwaliteit en het onderhoud van schoolgebouwen.

🗳️ Er gaan dagelijks veel kinderen uit Zoetermeer met het leerlingenvervoer naar hun speciale school buiten de stad. De PvdA wil de ambitie uitspreken dat op termijn geen kind meer buiten Zoetermeer naar school hoeft, omdat er een (vrijwel) dekkend aanbod van passend onderwijs is.

8. Een gelukkige en onbezorgde jeugd

Ieder kind verdient een fijne jeugd, waarin je veel leert, veel plezier maakt en waar je droomt over wat je gaat doen als je ouder bent. Toch heeft niet ieder kind in Zoetermeer dat. Kinderen en jongeren in Zoetermeer maken relatief veel gebruik van jeugdzorg. Sommigen komen in contact met politie of justitie. Door de coronacrisis en de lockdown van de scholen is de situatie van deze jongeren niet verbeterd. Het sociale leven van deze jongeren werd stopgezet, bijbaantjes vielen weg en velen van hen kregen het daardoor echt zwaar. Inmiddels is het sociale leven van jongeren hervat. Het lijkt de PvdA goed om, samen met de jongeren zelf, te onderzoeken wat er voor hen nog ontbreekt in Zoetermeer en aan welke activiteiten zij behoefte hebben. Bijvoorbeeld meer festivals of het investeren in een permanente attractie, zoals het populaire Pier 15 (een groot skatepark voor jongeren in Breda).

Daarnaast vindt de PvdA het belangrijk dat de gemeente investeert in een jongerenraad, waar jongeren mee kunnen denken en praten over ontwikkelingen in Zoetermeer.

Jeugdzorg

De gemeente Zoetermeer is sinds 2015 verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid ende jeugdhulp, de GGZ en Beschermd Wonen voor jongeren. De jeugdhulp valt onder de Jeugdwet. Deze wet geldt voor jongeren van 0 tot 18 jaar. Slechts in enkele gevallen kan er tot 23 jaar gebruik worden gemaakt van zorg vanuit de Jeugdwet. Toegang tot de zorg en indicatiestelling vindt plaats via de praktijkondersteuner van de huisarts, jeugdarts en het Team Jeugd en Gezin Zoetermeer. Het Centrum Meerpunt biedt vrij toegankelijke en laagdrempelige opvoedhulp.

Voor de inkoop van specialistische jeugdhulp in Zoetermeer wordt samengewerkt met negen gemeenten uit de regio. Er blijft echter altijd ruimte voor maatwerk door de gemeente(n) zelf.

De gemeente kampt met grote financiële problemen op het gebied van de jeugdzorg, omdat het budget dat we van het Rijk krijgen vanaf het begin onvoldoende is. Daarnaast neemt het beroep op de jeugdzorg toe. Het aantal gebruikers in Zoetermeer stijgt, maar vooral de vraagnaar specialistische GGZ neemt toe. Wachtlijsten worden langer en te veel kinderen en gezinnen wachten te lang op hulp. De PvdA vindt dit onaanvaardbaar.

Wat gaan we doen?

- 🌀 Buitenspelen hoort bij gezond opgroeien. De gemeente zorgt voor voldoende groen (aangelegd en natuurlijk) en speel- en beweegruimte in de buurt voor kinderen. Hierbij hanteert de PvdA de Jantje Betonnorm: minimaal 3% van de openbare buitenruimte is bestemd voor buitenspelen.
- 🌀 In wijken zijn voor alle leeftijdsgroepen goede, toegankelijke en uitdagende (groene) speelvoorzieningen aanwezig.
- 🌀 Investeer, in samenspraak met jongeren, in een permanente attractie die aantrekkelijk is voor zowel jongens als meisjes.
- 🌀 De PvdA vindt het belangrijk om jongeren meer te betrekken bij wat er in Zoetermeer gebeurt. Bijvoorbeeld bij de ontwikkelingen op het gebied van de (volks)huisvesting, de kunst- en cultuursector of duurzaamheid. Daarom wil de PvdA een jongerenraad instellen, bestaande uit jongeren in de leeftijd van 15 tot 25 jaar, die gevraagd en ongevraagd advies kan uitbrengen aan de gemeenteraad en het College.
- 🌀 Investeer in jongerenwerkers die worden ingezet om een vertrouwensband te ontwikkelen met Zoetermeerse jongeren. Stimuleer een preventieve aanpak in plaats van een bestraffende aanpak. Voorkomen is immers beter dan genezen.
- 🌀 De PvdA vindt dat de gemeente meer aandacht moet besteden aan het jeugdwerk tot 12 jaar.
- 🌀 Laat het jongerenwerk de leeftijden meer splitsen. De behoefte en ontwikkeling van een 16-jarige verschilt met een 20-jarige.
- 🌀 We ondersteunen initiatieven zoals de zomerscholen en de talentenacademie, zodat kinderen het beste uit zichzelf kunnen halen.
- 🌀 De PvdA wil dat de gemeente en de zorgaanbieders het gesprek blijven voeren over maatregelen die leiden tot verminderen van hulpvragen en het verkorten van doorlooptijden.
- 🌀 Gedragsproblemen van kinderen komen vaak voort uit problematische gezinssituaties. Waar nodig moet het hele gezin worden betrokken. Het motto is één gezin, één plan, één regisseur. Laagdrempelige hulpverleners krijgen de tijd om vanuit een vertrouwensrelatie samen te werken.
- 🌀 De PvdA wil dat kritisch wordt gekeken naar doorverwijzingen naar specialistische hulp. Alleen gekwalificeerde hulpverleners zouden zo'n doorverwijzing mogen afgeven.
- 🌀 De tijdrovende en verspillende administratieve verantwoording laten we afnemen. Er komt meer ruimte voor samenwerking in de jeugdhulp (jeugdzorg & JGGZ) in plaats van marktwerking en concurrentie.
- 🌀 Naast het nemen van maatregelen die het beroep op de jeugdzorg verkleinen wil de PvdA zich ook inzetten voor structureel geld van het Rijk voor de jeugdhulp. De tekorten bij de gemeenten moeten worden aangevuld.

- 🌀 Laat de sociaal werkers, intern begeleiders, schoolmaatschappelijk werkers en praktijkondersteuners hun preventieve werk doen. Als zij focussen op de preventie, blijft er meer geld over voor de complexe zorg.
- 🌀 De PvdA wil dat de gemeente de samenwerking op het gebied van de jeugd met wijkteams, verloskundigen, jeugdgezondheidszorg, huisartsen, (passend) onderwijs, veiligthuis en de gespecialiseerde jeugdzorg goed en efficiënt regelt.
- 🌀 Als de jeugdzorg stopt als jongeren 18 worden, moet een warme overdracht naar de volwassenenzorg goed geregeld zijn.

9. Cultuur verdient meer waardering

Kunst en cultuur raakt, verbindt, verheft, ontspant en biedt naast plezier ook stof tot nadenken. Zonder de bibliotheek, de muziekschool, de cultuur- en poppodia, zonder de musea en cultuureducatie is het lastig om jezelf verder te ontwikkelen. Cultuur draagt in al haar verschijningsvormen bij aan de leefbaarheid van onze wijken.

Het uitgangspunt voor de PvdA is dat alle vormen van cultuur voor iedereen toegankelijk en betaalbaar zijn. Daarom is het belangrijk dat de culturele en creatieve sector in Zoetermeerde diversiteit van onze samenleving weerspiegelt. Bij een inclusieve samenleving hoort een inclusieve culturele sector.

Wat gaan we doen?

- 🌀 De coronacrisis heeft de culturele sector onevenredig hard geraakt. Door de lockdown waren er geen bezoekers en stokten de inkomsten. Door de broodnodige overheidssteun is de continuïteit van de culturele voorzieningen voorlopig verzekerd. Zolang de bezoekersaantallen nog niet volledig zijn hersteld, pleit de PvdA voor een ruimhartige opstelling van de gemeente als culturele voorzieningen onverhoopt alsnog dreigen om te vallen.
- 🌀 De PvdA ondersteunt het voortbestaan van de belangrijke culturele pijlers van Zoetermeer: het Stadstheater, CKC en partners, de Boerderij, het Nationaal Videogame Museum, Museum De Voorde, filmhuis Cameo, Franx (voorheen Terra Arts) en het Stadhuis-Forum. Samenwerking tussen deze instellingen om nieuwe bezoekers te verleiden en het culturaanbod te vergroten, wordt gestimuleerd.
- 🌀 De waardering voor de culturele sector moet in Zoetermeer duidelijker naar voren komen. Niet alleen in woorden, maar ook in daden. De PvdA is van mening dat de bijdrage per inwoner aan de cultuursector tenminste op hetzelfde niveau - te weten € 78 per inwoner - moet blijven of moet toenemen. Dat betekent dat bij de voorspelde groei van het aantal inwoners het cultuurbudget wordt verhoogd.
- 🌀 De amateurverenigingen in Zoetermeer hebben jarenlang vergeefs geklaagd over het gebrek aan repetitie- en opslagruimte. Zij worden ook nauwelijks betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van de Cultuurvisie. De gemeente heeft erkend dat er naar meer ruimte voor amateurverenigingen moet worden gezocht. De PvdA zal de gemeente aan deze toezegging houden en vooral de betaalbaarheid bewaken. De PvdA wil investeren in een amateurtheater.

- 🌀 Het openhouden van wijkbibliotheken is belangrijk. Het zijn laagdrempelige ontmoetingsplaatsen en leerplaatsen, die een bijdrage leveren aan de bestrijding van analfabetisme en laaggeletterdheid (zie verder hoofdstuk zeven, onderwijs).
- 🌀 Alle kinderen moeten mee kunnen doen aan cultuureducatie. De PvdA wil dit bereiken door cultuureducatie een toegankelijk en betaalbaar onderdeel van de ZoetermeerPas temaken en door de samenwerking tussen het onderwijs en de culturele instellingen aan temoedigen.
- 🌀 Het cultureel erfgoed in Zoetermeer is het meer dan waard om beschermd en behoudente worden. Bij bouwwerken die behoren tot het Zoetermeerse cultuurhistorisch erfgoed geldt de regel 'renoveren tenzij'. Het cultureel erfgoed dat in bezit is van de gemeente wordt niet verkocht.

10. Meer sport en bewegen

Sport is passie en nog heel veel meer. Elke week weer staan vele vrijwilligers van verenigingen voor dag en dauw op om het beoefenen van sport in Zoetermeer mogelijk te maken. Daarmee leveren ze een onmisbare bijdrage aan het vitaal en gezond houden van onze lokale samenleving. Wie sport en lid is van een vereniging is vaak gezonder en heeft een breder netwerk dan iemand zonder een sportclub. Zoetermeer beschikt over goede sportvoorzieningen. De PvdA beschouwt deze als publieke voorzieningen die absoluut beschermd moeten worden. Investeren in sport draagt bij aan een gezonde levensstijl, maakt mensen mentaal sterker en verlaagt zodoende de kosten van de (jeugd)zorg.

Wat gaan we doen?

- 🌀 Sport is van groot belang voor jonge kinderen. De PvdA vindt dat ieder kind eenzwemdiploma moet halen.
- 🌀 Het netwerk van sportverenigingen, sportaanbieders en onderwijsinstellingen wordt versterkt door de combinatiefunctionarissen in dienst van de gemeente. Hun ondersteuning op allerlei terreinen zoals bijvoorbeeld de bevordering van een veilig sportklimaat en het helpen van trainers en bestuurders is zeer waardevol en moet volgens de PvdA behouden blijven.
- 🌀 De combinatiefunctionarissen kunnen de besturen van sportverenigingen ook assisteren bij het verduurzamen van hun accommodaties.
- 🌀 Soms lukt het de sportverenigingen niet om voldoende vrijwilligers te vinden voor taken zoals toezicht houden, het clubhuis bemensen en de velden onderhouden. De inzet van basisbanen (zie hoofdstuk drie, werk) kan hier een prima oplossing bieden.
- 🌀 Sportkantines zijn op doordeweekse dagen overdag veelal leeg. Laat maatschappelijke organisaties en wijkverenigingen gebruik maken van deze ruimtes. Daarmee wordt ook de binding van de sportclub met de wijk versterkt.

- 🗳️ Sport moet betaalbaar zijn voor iedereen. Binnen het armoedebeleid worden belemmeringen weggenomen voor kinderen, maar ook voor ouderen om te gaan sporten (zie hoofdstuk één, solidariteit). In dit verband wil de PvdA dat Zoetermeer zich aansluit bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Schuldhulpverleners of leerkrachten kunnen dan voor kinderen uit de minst draagkrachtige gezinnen een aanvraag indienen voor financiële ondersteuning. Ook een fysieke of geestelijke handicap mag sportdeelname niet in de weg staan.
- 🗳️ PvdA wil sportverenigingen ook stimuleren om contact op te nemen met de John Blankenstein Foundation, die met adviezen, workshops en subsidies de deelname van LHBTI's aan sportactiviteiten kan bevorderen. De Foundation is in de afgelopen tien jaar uitgegroeid tot dé autoriteit op het gebied van diversiteit en inclusiviteit in de sportwereld. Zoetermeer maakt nu te weinig gebruik van de subsidieregelingen die er zijn.
- 🗳️ Deze raadsperiode opent een nieuw zwembad in het Van Tuyllpark de deuren. Dit zwembad is er voor alle Zoetermeesters. De toegangsprijs moet daarop zijn afgestemd. De ZoetermeerPas helpt inwoners met een laag inkomen ook van het zwembad gebruik te kunnen maken.
- 🗳️ Het Van Tuyllpark is wat de PvdA betreft een sportpark. Behalve het nieuwe zwembad en Silverdome is een flink aantal verenigingen in dit park gevestigd. Ook in het recreatiedeel zijn er voorzieningen voor wandelaars, hardlopers en schaatser. Voor woningen is geen plaats. Ook om de Plas van Poot - naast het Van Tuyllpark - de unieke natuurplas te laten zijn die het nu is.

11. Veilige wijken en buurten

Inwoners van Zoetermeer willen zich in hun eigen huis, buurt en stad veilig voelen. Veiligheid kent vele aspecten: het gaat behalve over overlast, inbraken, overvallen en drugscriminaliteit ook over verkeersveiligheid, discriminatie, huiselijk geweld, rechts-extremisme of ondermijnende activiteiten.

De PvdA neemt geen enkele vorm van criminaliteit of wangedrag lichtvaardig op, stigmatisering naar leeftijd of etnische afkomst moeten we doorbreken en altijd dient er gepast te worden ingegrepen. Soms is dat met een waarschuwing of een boete, soms is dat met een stevige aanpak door politie en justitie en gepaste straffen.

Daarbij moeten we ons rekenschap geven van het verschil tussen het gevoel van onveiligheid en de statistieken. We moeten alert blijven op alle vormen van onveiligheid en daarop gepast ingrijpen, maar laten we ook vaststellen dat de criminaliteitscijfers in Zoetermeer dalen.

Preventie en snel ingrijpen waar zaken dreigen te ontsporen, is belangrijk. De wijkagent is de sleutelpersoon in de wijk die voor verbindingen zorgt. Ook door zichtbaarheid en gebruik van social media. Dat zien we gelukkig steeds meer in Zoetermeer.

Drugscriminaliteit wordt wat ons betreft keihard aangepakt. Samenwerking met woningbouwcorporaties is daarbij cruciaal. Een juiste balans tussen preventie en perspectief bieden enerzijds en repressie en straffen anderzijds, dát is de crux.

Ook in Zoetermeer is het helaas nodig om horecaondernemers stevig aan te spreken op hun verantwoordelijkheid bij het voorkomen van uitgaansgeweld. Zo nodig wordt een horecagelegenheid gesloten.

Vuurwerk

De vuurwerktraditie rond de jaarwisseling is schadelijk voor het milieu, dierenwelzijn en de gezondheid van inwoners en vergroot het gevoel van onveiligheid. Het draagvlak voor een algeheel vuurwerkverbod is sinds de jaarwisseling 2020/21 in coronatijd aanzienlijk toegenomen. Het aantal vuurwerkletsels is drastisch gedaald en de schade door vernielingen van straatmeubilair etc. was eveneens geringer.

In navolging van de grote steden Amsterdam, Rotterdam en Utrecht pleit de PvdA in Zoetermeer ook voor een totaalverbod op het afsteken van consumentenvuurwerk vanaf de jaarwisseling 2022/23. Als alternatief wordt tijdens de jaarwisseling een professionele vuurwerkshow georganiseerd.

Wat gaan we doen?

- 🌀 Bij het Rijk wordt gepleit voor meer wijkagenten in Zoetermeer totdat de afgesproken norm van 1 wijkagent op 5000 inwoners wordt gehaald. Wij beseffen dat 'meer blauw op straat' alleen niet de oplossing is.
- 🌀 Gemeente en politie maken veiligheids- en preventieplannen per wijk of buurt en laten inwoners meedenken. De prioriteiten bij de inzet van de wijkagenten worden mede bepaald door inwoners van de wijk.
- 🌀 Wanneer buurtbewoners zich inzetten voor bijvoorbeeld minder inbraken en minder overlast worden zij ondersteund door de gemeente en krijgen zij korte lijntjes met de wijkpolitie.
- 🌀 Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) ondersteunen het werk van de wijkagenten. Als buurtbewoners melding maken van onveilige of ondermijnende situaties kunnen boa's een vervolg geven door daadwerkelijk te handhaven en te communiceren met de buurtbewoners.
- 🌀 Kansarme jongeren lopen een groter risico om in crimineel gedrag te vervallen. Buurt- en jongerenwerk biedt deze jongeren zoveel mogelijk perspectief en grijpen in als iemand dreigt te ontsporen.
- 🌀 Ouders spelen een belangrijke rol bij het voorkomen en tegengaan van problemen. De wijkzorg komt achter de voordeur en kan de ouders ondersteuning bieden bij de opvoeding. Ook worden ouders zo aangesproken op het gedrag van hun kinderen.
- 🌀 De gemeente coördineert een fijnmazig netwerk van buurtwerk, wijkzorg, politie, scholen, jeugdzorg en ook woningcorporaties. Zij zijn de ogen en oren voor wat er leeft en broeit in de wijk.
- 🌀 De PvdA is tegen preventief fouilleren.

12. Investeren in de toekomst

De financiële stand van zaken in de gemeente Zoetermeer is niet rooskleurig. De meerjarenbegroting 2021-2025 vertoont jaarlijks een structureel tekort. Verreweg de voornaamste oorzaak is het oplopende tekort op de uitvoering van de wet Jeugdzorg en de Wmo. Sinds de decentralisaties in 2015 hebben veel gemeenten substantieel veel meer uitgegeven aan jeugdzorg dan de ontvangen vergoeding van het Rijk. Dat is ook in Zoetermeer het geval.

Na onafhankelijk onderzoek en na een door de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) aangespannen arbitragezaak tegen het kabinet is geoordeeld, dat er de komende jaren miljarden meer door het Rijk voor de Jeugdzorg aan de gemeenten moeten worden vergoed. Het wachten is op de komst van een nieuw kabinet voordat we weten met hoeveel en wanneer de vergoeding structureel wordt verhoogd.

De uitkomst van dit proces bepaalt in hoge mate of er in de komende raadsperiode bezuinigingen of lastenverzwaringen aan de orde zijn. De begroting zal over een tijdshorizon van de raadsperiode in evenwicht moeten zijn. Zonder een structurele verhoging van de vergoeding voor Jeugdzorg en Wmo wordt voor de jaren 2023 tot en met 2025 een tekort van jaarlijks 11 à 12 miljoen euro geraamd.

Als die raming werkelijkheid wordt, is de kans groot dat de gemeente onder toezicht van de Provincie wordt geplaatst. De gemeente mag in dat geval geen verplichtingen aangaan of uitgaven doen zonder voorafgaande goedkeuring van de Provincie. De begroting moet sluitend zijn.

De PvdA heeft zich vanwege dit sombere scenario aangesloten bij het in Zoetermeer opgerichte actiecomité “Raden in Verzet”. Gezamenlijk willen de aangesloten gemeenteraden het kabinet overtuigen van de dreigende bezuinigingen in de gemeentelijke uitgaven als de vergoeding door het Rijk voor de taken die naar de gemeenten zijn overgeheveld niet structureel wordt verhoogd.

De PvdA gaat ervan uit, dat het nieuwe kabinet de gemeenten zal compenseren voor de voortdurend stijgende uitgaven voor Jeugdzorg en Wmo. Dat ontslaat ons niet van de plichtom in samenwerking met de tien gemeenten in de regio Haaglanden de oorzaken van de kostenstijging in kaart te brengen en beheersmaatregelen te nemen.

Bezuinigingen of lastenverzwaringen

Afgezien van bovenstaande problematiek kunnen de in dit programma voorgestelde beleidswijzigingen ook gepaard gaan met een uitgavenstijging. De onvermijdelijke vraag is dan: hoe gaan we de voorstellen financieren: lastenverzwaringen of bezuinigingen op andere uitgaven of allebei?

Bij lastenverzwaring komt al gauw de onroerendezaakbelasting (OZB) voor woningen en bedrijven in beeld. Slechts ongeveer 8,6% van de inkomsten van de gemeente is afkomstig van de OZB. Een verhoging met 1% van de OZB-opbrengst levert de gemeente 'slechts' € 360.000 per jaar op. Structurele tekorten die in de miljoenen kunnen lopen, zullen slechts gedeeltelijk door een OZB-verhoging kunnen worden opgevangen.

Bezuinigingen lijken dus in de komende raadsperiode aan de orde te komen. Hierbij is het uitgangspunt voor de PvdA, dat bij de besparingen op de gemeentelijke voorzieningen de laagste en middeninkomensgroepen zo veel mogelijk ontzien worden. De kloof tussen arm en rijk is de laatste jaren mede onder invloed van de coronacrisis vergroot. Een verdere afbrokkeling van de positie van de minder draagkrachtigen is voor de PvdA onaanvaardbaar. Een ander cruciaal uitgangspunt is dat we de inwoners van Zoetermeer die het al erg krap hebben niet dubbel belasten door gestapelde bezuinigingen.

Enecogelden

In 2019 besloot de gemeenteraad om de aandelen in energiemaatschappij Eneco te verkopen. Dat leverde 95 miljoen euro aan eenmalig geld op. Inmiddels is daar nog 60 miljoen van over, want een aanzienlijk bedrag is uitgegeven aan maatregelen met betrekking tot corona, de jeugdzorg en de Wmo. Het college heeft 45 miljoen euro opzijgezet voor latere jaren en 15 miljoen gereserveerd om in 2021/22 uit te geven.

De PvdA heeft tot tweemaal toe onze inwoners gevraagd wat zij zouden doen met de Enecogelden. Meer dan 450 inwoners gaven aan dat zij zeker een deel van het geld opzij willen zetten. Maar men vond ook dat er een aanzienlijk deel van het geld nú moest worden besteed aan met name duurzaamheid, het bestrijden van armoede, aan jeugdzorg, aan wonen en goede zorg voor ouderen. Wij zijn dat met hen eens.

De PvdA ziet de eenmalige Enecogelden vooral als een kans om dingen ermee te realiseren die we anders nooit zouden kunnen doen. Waar kunnen we met een flinke investering nou het verschil maken? Bijvoorbeeld met een goed gevuld duurzaamheidsfonds. Wij willen daarbij ook ruimte geven aan onze inwoners om concrete voorstellen te doen.

COLOFON

De programmacommissie bestond uit:
Willem Benschop †Leo Welschen Anke Ouwerkerk
Charlotte van Zeventer